

Norske Lakseelver fraråder MTB-økning i Troms og Finnmark

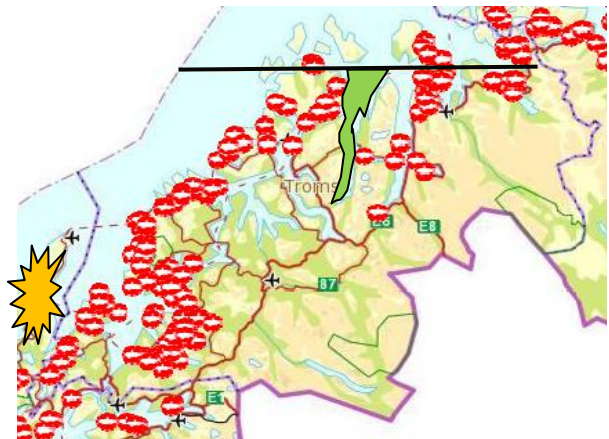
I forbindelse med Regjeringens varslede 5 % MTB-økning i Troms og Finnmark sier Lisbeth Berg-Hansen at hun støtter seg på faglige råd fra Mattilsynet. Mattilsynet sier på sin side at de støtter seg på faglige råd fra Havforskningsinstituttet (HI). Havforskningsinstituttet har sett seg nødt til å dementere dette, og sier at en planlagt kapasitetsøkning i Troms er i strid med deres anbefaling (<http://www.intrafish.no/norsk/nyheter/article278975.ece>).

I forbindelse med kapasitetsøkning i nord, er Ullsfjord i Nord-Troms helt sentral. Helt enkelt forklart er det her et temperaturskille, som gjør at lakselusa (som et vekselvarmt dyr) vil utvikle seg langsommere nord for dette skillet. Havforskningsinstituttet fraråder derfor en kapasitetsøkning sør for Ullsfjord. Som figur 1 viser er denne ullsfjordgrensen så nær fylkesgrensen mot Finnmark, at det ville vært logisk å foreslå 5 % - økningen kun i Finnmark.

I et brev til FKD av 13. september sier Mattilsynet: *"Sjøområdene syd og vest for Ullsfjord har på mange måter de samme hydrografiske egen-*

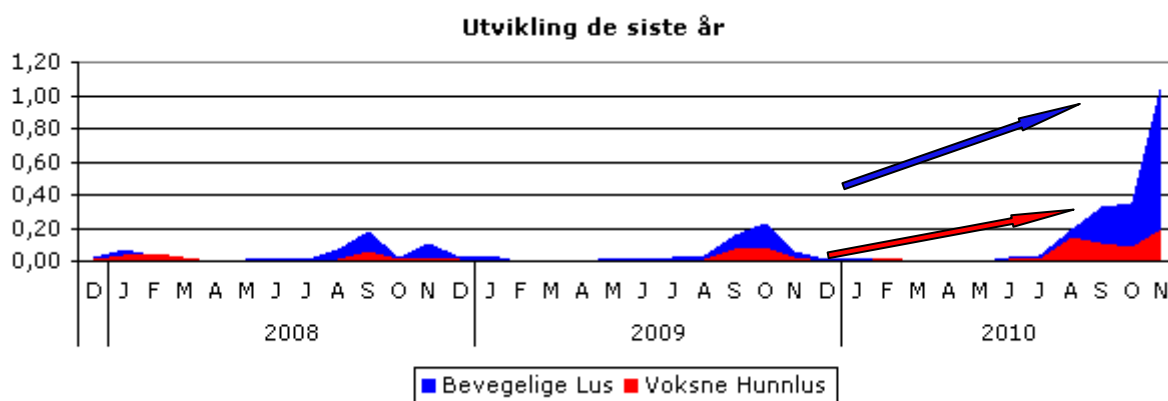
skapene som Vesterålen og Nordre del av Nordland, hvor vi vet at lus etablerer seg". Fra Mattilsynets luserapporter i 2010, vet vi at lusemiddelresistent lakselus har spredt seg nordover raskere enn antatt og nå er påvist i Vesterålen. Kartet viser at store oppdrettsområder i Troms faktisk ligger syd for de områdene i Nordland hvor resistens er påvist.

Det hersker ingen tvil om at lakselusproblemet alene er tilstrekkelig til å fraråde kapasitetsøkning i Troms. Men hva med Finnmark? Det viser seg at denne 5 % -økningen vil komme på toppen av den produksjonsøkningen vi allerede ser i Finnmark. I følge Fiskeridirektoratets regiondirektør i Finnmark, Hermod Larsen (pers. kom.), har en restrukturering av næringen i fylket ført til at lakseproduksjonen økte fra knappe 40.000 tonn i 2009 til 60.000 tonn i 2010 (50 % økning). Det er ventet en ytterligere utnyttelse av eksisterende kapasitet i fylket, slik at produksjonen vil nå 75.000 tonn i 2011. Da vil vi

Figur 1. Kart over Troms med konsesjoner for oppdrett av laks/regnbueørret markert med rødt. Ullsfjord er markert grønn, Havforskningsinstituttets anbefalte sørgrense for kapasitetsøkning er markert svart, og nordligste område med resistent lus markert med gult. Kilde: Fiskeridirektoratet/Havforskningsinstituttet

altså ha sett en økning på nær 90 % på to år. Finnmark i år har vært det fylket der lakselusnivåene har økt mest fra i fjor (figur 2). Dette bør ses i sammenheng med den store produksjonsøkningen i fylket, da økningen selvfølgelig har medført en like stor økning i tallet på lakselusverter. Antar vi en gjennomsnittlig slaktevekt på 4 kg har det i år vært 5 millioner flere oppdrettsfisk i Finnmark enn i fjor. Til orientering er dette mer enn 10 x det samlede tallet på vill gytelaks i hele Norge. Økningen i antall lakselus i Finnmark har på vært på 1500 % basert på de nye lusetallene og den økt produksjon det siste året.

Figur 2. Utviklingen av lakselusnivåene i Finnmark. Blå pil markerer økningen av bevegelige lus fra 2009 til 2010, mens rød pil markerer utviklingen av eggproduserende voksne hunnlus, som er det sentrale stadiet for populasjonsvekst. Kilde: www.lusedata.no

Vi vil ellers påpeke at Regjeringen ikke virker å ha vurdert annet enn lakselusproblemet forut for den varslede kapasitetsøkningen. På forespørsel fra Norske Lakseelver sa forsker Pål Arne Bjørn ved HI at en 5 % -økning i Finnmark ikke vil medføre noen stor risiko for forsterket luseproblem. Han var imidlertid tydelig på at det var andre problemer, som for eksempel rømming, som bekymret ham mer i dette fylket. I en helt fersk rapport fra NINA ([rapport 622](#)) vurderes påvirkningen av rømt oppdrettslaks på norske villaksbestander. Det tegnes et dystert bilde om rømmingene fortsetter på dagens nivå. I rapporten fremheves også finnmarkslaksens spesielle egenart. Rømmingstallene for 2010 er allerede betydelig høyere enn tallene for 2009. Dette er i følge Liv Holmefjord i Fiskeridirektoratet svært bekymringsfullt. Finnmark utmerker seg i tillegg med et rømmingstilfelle i sommer der store mengder stor oppdrettslaks ble påvist i Alta-området. Denne rømmingen er ikke ferdig etterforsket og er derfor foreløpig ikke synlig på 2010-statistikken.

Vi oppfordrer samtlige partier, og hvert enkelt medlem av komiteen, til å vurdere regjeringens planlagte kapasitetsøkning ut i fra et helhetsperspektiv. Med dagens konfliktnivå mellom oppdrettslaks og villaks er det ikke forsvarlig med en kapasitetsøkning i våre to nordligste fylker.